

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS INFORMACIJOS IR KOMUNIKACIJOS DEPARTAMENTO TYRIMŲ SKYRIUS

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel.: (8 5) 239 6170 / 239 6185
El. p.: tyrimai@lrs.lt; info@lrs.lt; ikd@lrs.lt www.lrs.lt/info

**Susisteminta informacija
19/22**

Atnaujinta: 2019-12-02
2017-03-30

Antro (papildomo) paso išdavimo reglamentavimas Europos Sąjungos valstybėse narėse

Seimo kanceliarijos Informacijos ir komunikacijos departamento Tyrimų skyrius per Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centrą (ECPRD)¹ 2017 m. kovo 3 d. kreipėsi į Europos Sąjungos valstybių parlamentų administracijas su prašymu atsakyti į klausimus apie antro (papildomo) paso išdavimo praktiką. Apžvalga parengta remiantis gautais atsakymais, kuriuos pateikė 22 ES valstybių nacionalinių parlamentų administracijų atstovai.

Didžiojoje dalyje iš apžvelgtų valstybių teisės aktai numato galimybę piliečiams išduoti papildomą pasą išimtiniais ir pagrįstais atvejais dėl profesinių ar asmeninių priežasčių. Tokia praktika taikoma 18 ES valstybių (Airijoje, Austrijoje, Belgijoje, Čekijoje, Estijoje, Ispanijoje, Jungtinėje Karalystėje, Kroatijoje, Lenkijoje, Liuksemburge, Nyderlanduose, Prancūzijoje, Portugalijoje, Slovėnijoje, Suomijoje, Švedijoje, Vengrijoje ir Vokietijoje). Danijos, Graikijos, Latvijos ir Rumunijos teisinis reglamentavimas nenumato galimybės piliečiams išduoti papildomą pasą.

Dažniausiai asmens dokumentų išdavimą reglamentuojančiuose įstatymuose ir poįstatyminiuose teisės aktuose yra įtvirtintos dvi pagrindinės priežastys, kuomet piliečiams gali būti išduodamas papildomas pasas: asmuo turi lankytis valstybėse, kurios neįsileidžia asmenų, turinčių tam tikrų valstybių vizas ar įvažiavimo antspaudus įprastiniame pase, ir kai asmuo turi vykti į užsienio valstybę tuo metu, kuomet įprastinis piliečio pasas yra pateiktas kitos užsienio valstybės vizai gauti.

Papildomo paso galiojimo laikas paprastai yra trumpesnis nei piliečio įprastinio paso.

Airija

Airijos pilietybės įgijimą ir paso išdavimą reglamentuojančiuose įstatymuose yra numatyta galimybė Airijos piliečiui išduoti papildomą pasą dėl profesinių (verslo) priežasčių. Airijos pilietis, norėdamas gauti papildomą pasą, be dokumentų skirtų išduoti įprastinį pasą, privalo pateikti ir pažymą iš įmonės, kurioje asmuo dirba, vadovo arba personalo padalinio vadovo. Pažymoje turi būti nurodomos priežastys, dėl kurių yra būtina asmeniui išduoti papildomą pasą. Pažymoje taip pat turi būti nurodyta detali informacija apie asmens užimamas pareigas bei stažą toje darbovietėje ir pateikti išsamūs duomenys apie suplanuotas darbo keliones artimiausių kelių mėnesių laikotarpiu. Taip pat darbovietės gali būti paprašyta pateikti ir pažymą apie darbovietės sumokėtus mokesčius.

¹ European Center for Parliamentary Research and Documentation; Request No 3349 Issuance of second (additional) passport: www.ecprd.org. Prieiga su slaptažodžiu (Login: ECPRD; Password: C00peration.19).

Tuo atveju, jeigu asmuo prašo išduoti papildomą pasą dėl vizų gavimo palengvinimo, reikia pateikti įrodymus, kurie pagrindžia faktus, kad asmens pasas reguliariai būna paliktas užsienio valstybių diplomatinėse atstovybėse ar konsulinėse įstaigose laukiant vizų išdavimo.

Išduodamas antras (papildomas) pasas profesiniams tikslams, dar vadinamas verslo pasu (angl. *Business Passport*), turi ribotą galiojimo laiką, kuris negali viršyti trejų metų. Verslo paso atnaujinimas nėra automatinis, t. y. asmuo, pasibaigus tokio dokumento galiojimui, norėdamas jį atnaujinti, turi vėl pateikti būtinus duomenis.

Austrija

Austrijos teisės aktai numato galimybę piliečiams, esant tam tikroms aplinkybėms, išduoti papildomą pasą. Papildomas pasas gali būti išduotas asmeniniais ir profesiniais tikslais, kai:

- asmuo turi lankytis valstybėse, kurios neįsileidžia asmenų, turinčių tam tikrų valstybių vizas ar įvažiavimo antspaudus pase;
- asmuo labai dažnai keliauja profesiniais tikslais ir turi pateikti savo įprastą pasą vizai gauti, nors tuo pat metu lankosi kitoje valstybėje ir todėl kelionės metu netenka galimybės turėti paso su savimi.

Papildomi pasai turi ribotą galiojimo laiką. Papildomas pasas, išduotas dėl profesinių tikslų, galioja ne daugiau kaip 5 metus, o pasas, išduotas dėl asmeninių priežasčių, ne daugiau kaip 3 metus.

Belgija

Belgijos teisės aktai leidžia piliečiams išduoti papildomą (antrą) pasą, jeigu įprastinio paso nepakanka pasiruošti kelionėms į užsienį, kuomet yra prašoma kelių valstybių vizų vienu metu arba yra ketinama išvykti į užsienio valstybes, kurios neįsileidžia asmenų, turinčių tam tikrų valstybių vizas ar įvažiavimo antspaudus pase.

Čekija

Įstatyme *Dėl kelionės dokumentų* yra įtvirtinta nuostata, numatanti galimybę piliečiui išduoti papildomą pasą. Piliečiui, turinčiam galiojantį pasą, papildomas pasas gali būti išduotas tik esant tam tikriems pagrindams, pavyzdžiui, esant būtinybei išvykti į užsienio valstybę, kuomet įprastinis piliečio pasas yra pateiktas kitos užsienio valstybės vizai gauti.

Estija

Asmens tapatybės dokumentų įstatyme yra įtvirtinta, kad papildomas pasas Estijos piliečiui gali būti išduodamas, įrodžius, kad tai yra reikalinga dėl asmeninių ar darbo reikalų.

Papildomas pasas išduodamas ne ilgesniam nei 10 metų galiojimo laikotarpiui, tačiau ne ilgesniam kaip prieš tai išduoto įprastinio piliečio paso galiojimo laikotarpiui.

Ispanija

Ispanijos teisės aktai numato galimybę dėl su darbu susijusių priežasčių Ispanijos piliečiams išduoti papildomą pasą. Papildomas pasas išduodamas dėl priežasčių, susijusių su saugumu ar kitų aiškiai pagrįstų priežasčių tam, kad būtų užtikrinta galimybė piliečiui patekti į skirtingas užsienio valstybes. Papildomo paso galiojimo laikas ribojamas atsižvelgiant į konkrečius atvejus, dėl kurių toks dokumentas yra išduotas.

Ispanijos pilietis, pageidaujantis gauti papildomą pasą, privalo pateikti:

- prašymą, kuriame turi būti išdėstyti pagrindai tokiam dokumentui gauti;
- darbovietės pažymą, kuria yra pagrindžiamas piliečio prašymas tokiam dokumentui gauti;

- galiojančio paso kopiją;
- jeigu dėl papildomo paso išdavimo yra kreipiamasi į Ispanijos konsulinius pareigūnus, tuomet aukščiau nurodyti dokumentai turi būti išsiųsti paštu Ispanijos konsulinei įstaigai, o papildomas pasas išduodamas atvykus asmeniškai.

Jungtinė Karalystė

Jungtinės Karalystės piliečiai turi teisę gauti papildomą pasą dėl su darbu susijusių priežasčių ir esant tam tikroms aplinkybėms. Iš esmės, papildomas pasas yra išduodamas dėl šių dviejų aplinkybių:

- asmenimis, keliaujantiems darbo reikalais, vykstantiems į užsienio valstybes, kurios tarpusavyje konfliktuoja (pavyzdžiui, Izraelis ir Iranas, Libanas, Irakas, Sirija ir t. t.);
- asmenims, labai dažnai keliaujantiems darbo tikslais ir turintiems pateikti savo įprastą pasą vizai gauti, nors tuo pat metu yra būtinybė vykti į kitą valstybę.

Kartu su prašymu išduoti papildomą pasą Jungtinės Karalystės pilietis turi pateikti darbdavio pažymą, kurioje turi būti nurodyti ir to asmens kelionių planai. Vienam asmeniui gali būti išduotas ne daugiau kaip vienas papildomas pasas.

Kroatija

Kroatijos piliečių pasų įstatyme yra nustatyta, kad Kroatijos piliečiui gali būti išimties tvarka išduodamas papildomas pasas, jeigu tam yra būtinybė dėl vykdomų ekonominių, kultūrinių ar sporto veiklų užsienyje arba kitų pateisinamų priežasčių.

Lenkija

Vadovaujantis *Lenkijos Pasų įstatymu*, piliečiams išimtiniais atvejais gali būti išduodamas papildomas pasas. Papildomas pasas išduodamas asmenimis, jeigu tai yra būtina dėl priežasčių, susijusių su grėsme asmens sveikatai ar gyvybei, dėl darbo humanitarinėse organizacijose, dėl nacionalinio saugumo arba dėl to, kad asmeniui kyla kliūčių lankytis valstybėse, kurios neįsileidžia asmenų, turinčių tam tikrų valstybių vizas ar atvykimo antspaudus pase.

Papildomas pasas galioja ne ilgiau kaip 2 metus nuo jo išdavimo.

Liuksemburgas

Esant tam tikroms išimtinėms aplinkybėms arba profesinės veiklos vykdymo tikslais Liuksemburgo piliečiams gali būti išduodamas papildomas pasas.

Papildomas pasas galioja 5 metus.

Nyderlandai

Nyderlandų teisės aktai numato² galimybę piliečiams išduoti papildomą pasą esant šioms aplinkybėms:

- asmuo turi lankytis valstybėse, kurios neįsileidžia asmenų, turinčių tam tikrų valstybių vizas ar atvykimo antspaudus pase;
- asmuo labai dažnai keliauja ir turi palikti savo įprastą pasą vizai gauti, nors tuo pat metu yra būtinybė vykti į kitą valstybę.

Aukščiau nurodytas aplinkybes yra būtina pagrįsti tam tikrais dokumentais. Esant būtinybei,

² Kan ik een 2e Nederlands paspoort aanvragen?: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/paspoort-en-identiteitskaart/vraag-en-antwoord/kan-ik-een-tweede-nederlands-paspoort-aanvragen>

asmuo gali kreiptis ir dėl trečio, t. y. antro papildomo, paso išdavimo.

Papildomas pasas galioja ne ilgiau kaip 2 metus nuo jo išdavimo.

Prancūzija

Prancūzijoje išimtiniais atvejais piliečiams gali būti išduodamas papildomas pasas. Papildomas pasas išduodamas esant šioms aplinkybėms:

- asmuo turi palikti savo įprastą pasą užsienio institucijose vizai gauti, nors tuo pat metu yra būtinybė vykti į kitą valstybę;
- asmuo vyksta į valstybės, kurios neįsileidžia asmenų, turinčių tam tikrų valstybių vizas ar atvykimo antspaudus pase.

Kreipiantis dėl papildomo paso aukščiau nurodytas aplinkybės yra būtina pagrįsti tam tikrais dokumentais, pavyzdžiui, kelionės bilietais arba pateikti įprastą pasą su tam tikros valstybės viza ir pan.

Portugalija

Portugalijos teisės aktuose nustatyta, kad piliečiui papildomas pasas gali būti išduotas įvertinus visas svarbias aplinkybes ir nustatius, kad tai atitinka nacionalinius arba asmens teisėtus interesus. Kompetentinga institucija privalo užtikrinti, kad papildomas pasas būtų išduotas tik tuomet, kai tai yra būtina.

Asmuo, pageidaujantis, kad jam būtų išduotas papildomas pasas, turi pateikti prašymą, kuriame yra nurodomos priežastys tokiam dokumentui gauti bei pateikiamas asmeninių kontaktų sąrašas.

Esant būtinybei iš asmens gali būti pareikalaujama pateikti ir papildomų duomenų ar dokumentų. Taip pat, esant tam tikroms aplinkybėms, asmuo turi pateikti ir darbdavio ar jo atstovo pažymą, kurioje nurodomos priežastys išduoti asmeniui papildomą pasą.

Slovėnija

Pagal *Kelionės dokumentų įstatymą* Slovėnijos piliečiui gali būti išduotas papildomas pasas, jeigu tam yra būtinybė dėl vykdomų ekonominių, kultūrinių ar kitokio pobūdžio veiklų užsienyje arba dėl kitų pateisinamų priežasčių (tokių kaip lankymasis valstybėse, kurios neįsileidžia asmenų, turinčių tam tikrų valstybių vizas ar atvykimo antspaudus pase).

Suomija

Suomijos piliečiui gali būti išduodamas papildomas pasas esant tam tikroms sąlygoms, t. y. kuomet asmuo labai dažnai keliauja ir turi palikti savo įprastą pasą užsienio institucijose vizai gauti, nors tuo pat metu yra būtinybė vykti į kitą valstybę arba asmuo vyksta į valstybės, kurios neįsileidžia asmenų, turinčių tam tikrų valstybių vizas ar atvykimo antspaudus pase. Esant šioms aplinkybėms, papildomas pasas gali būti išduodamas tik dėl su darbu susijusių arba asmeninių priežasčių, kurios turi būti pagrįstos darbdavio pateikta pažyma arba kitais dokumentais.

Švedija

Švedijos *Paso įstatyme* yra nustatyta, kad piliečiui gali būti išduotas papildomas pasas dėl profesinių arba tam tikrų kitų priežasčių. Papildomas pasas išduodamas asmens arba jo darbdavio prašymu, kuriame nurodomos priežastys tokiam dokumentui gauti.

Švedijos policijos taisyklėse, nustatančiose asmens dokumentų išdavimo tvarką, yra pateikiami pavyzdžiai, kuomet gali būti išduodamas papildomas pasas:

- asmuo vyksta į valstybes, kurios neįsileidžia asmenų, turinčių tam tikrų valstybių vizas ar atvykimo antspaudą pase;
- asmuo turi palikti savo įprastą pasą užsienio institucijose vizai gauti, nors tuo pat metu yra būtinybė vykti į kitą valstybę;
- įprastiniame pase nėra vietos atvykimo, išvykimo ir vizų antspaudams, tačiau pase yra vis dar galiojančių vizų.

Papildomas pasas išduodamas tam laikotarpiui, kuriuo šis dokumentas yra būtinas, tačiau tokio paso galiojimas negali viršyti įprastinio paso galiojimo laiko.

Vengrija

Vengrijos teisės aktai numato galimybę piliečiams išduoti papildomą pasą, jeigu yra pateikiami tokį poreikį pagrindžiantys duomenys. Papildomas pasas gali būti išduodamas asmenims dėl profesinių ar asmeninių priežasčių, kuomet yra vykstama į valstybės, kurios neįsileidžia asmenų, turinčių tam tikrų valstybių vizas ar atvykimo antspaudus pase.

Papildomas pasas, kuris yra išduotas dėl profesinių priežasčių, galioja ne daugiau kaip 2 metus, o pasas, išduotas dėl asmeninių priežasčių, ne daugiau 1 metus.

Vokietija

Vokietijos *Paso įstatymas* numato papildomo paso išdavimą tik esant teisėtam interesui. Tokia įstatymo nuostata yra skirta siekiant išvengti galimybės asmenims piktnaudžiauti galimybe gauti papildomą pasą. Vokietijos įstatymai numato administracinę atsakomybę už neteisingų duomenų, lėmusių papildomo paso išdavimą, pateikimą.

Vokietijos *Paso įstatymo įgyvendinimo bendrosiose administracinėse taisyklėse* yra nustatyta, kad papildomas pasas paprastai išduodamas piliečiams, kurie vyksta į valstybes, neįsileidžiančias asmenų, turinčių tam tikrų valstybių vizas ar atvykimo antspaudus pase. Taip pat papildomas pasas gali būti išduodamas ir šioms asmenų grupėms:

- civilinių padalinių nariams ir jų išlaikomiems asmenims, kurių statusas apibrėžtas NATO karinių pajėgų statuso sutartyje;
- oro linijų bendrovių ir jūrų transporto bendrovių personalui.

Pagrindu išduoti papildomą pasą gali būti ir atvejai, kuomet asmuo labai dažnai keliauja ir turi palikti savo įprastą pasą vizai gauti, nors tuo pat metu yra būtinybė vykti į kitą valstybę.

Prašymas išduoti papildomą pasą visuomet turi būti pagrįstas atitinkamais dokumentais, tokiais kaip lėktuvo bilietai, korespondencija su verslo partneriais, prašymai dėl vizos išdavimo ir kt.

Papildomas pasas galioja 6 metus.

Parengė

Informacijos ir komunikacijos departamento

Tyrimų skyriaus patarėjas

Mindaugas Skačkauskas

Tel. (8 5) 239 6193, el. p. mindaugas.skackauskas@lrs.lt

Seimo kanceliarijos Informacijos ir komunikacijos departamento Tyrimų skyriaus parengti analitiniai ir informaciniai darbai skirti Seimo narių parlamentinei ir Seimo kanceliarijos veiklai. Šiuose darbuose pateikta informacija nėra oficiali Lietuvos Respublikos Seimo pozicija.

Šį darbą atgaminti, išleisti, platinti, versti, perdirbti, viešai skelbti, išskyrus įstatymų nustatytas išimtis, galima tik gavus Seimo kanceliarijos leidimą.

Visais atvejais naudojant šį darbą privaloma nurodyti šaltinį.

© Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija, 2019